

ANDIJON DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTIDA O‘TKAZILGAN “YURT OBODLIGI, AVVALO, MAHALLADAN BOSHLANADI!” SHIORI OSTIDA UMUMXALQ XAYRIYA HASHARINING IJTIMOIIY AHAMIYATI

***Kamchiyev Salimberdi Xudayberdiyevich**
Andijon davlat pedagogika instituti jismoniy
madaniyat kafedrasida dotsenti, Phd.*

***Dushaboyev Dilshodbek**
Andijon davlat pedagogika instituti
jismoniy madaniyat kafedrasida dotsenti.*

***Alimov Jamshidbek**
Andijon davlat pedagogika instituti
jismoniy madaniyat kafedrasida professori.*

***Qo'shmonov Adaxam**
Andijon davlat pedagogika instituti
jismoniy madaniyat kafedrasida dotsenti.*

***To'raev Axrorbek Tojdinovich**
Andijon davlat pedagogika instituti
jismoniy madaniyat kafedrasida v.b. dotsenti.*

Annotatsiya: Mazkur maqolada joriy yilning 13-14-mart kunlari Andijon davlat pedagogika institutida “Yurt obodligi, avvalo, mahalladan boshlanadi!” shiori ostida tashkil etilgan umumxalq xayriya hashari jarayoni, uning maqsadi hamda ijtimoiy ahamiyati yoritiladi. Hashar tadbirlarining ta’lim muassasalarida tashkil etilishi yoshlarning fuqarolik mas’uliyatini shakllantirish, ekologik madaniyatni oshirish va jamiyatda hamjihatlik muhitini mustahkamlashda muhim omil bo‘lib xizmat qiladi. Tadqiqot davomida talabalar va professor-o‘qituvchilari ishtirokida amalga oshirilayotgan obodonlashtirish ishlari tahlil qilinadi. Shuningdek, bunday tadbirlarning yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashdagi o‘rni ham ko‘rib chiqiladi.

Kalit so‘zlar: hashar, obodonlashtirish, ekologik madaniyat, fuqarolik mas’uliyati, yoshlar tarbiyasi, ijtimoiy faollik, hamjihatlik.

KIRISH

Mamlakatimizda so‘nggi yillarda mahalla institutini rivojlantirish va hududlarni obodonlashtirishga alohida e’tibor qaratilmoqda. Ayniqsa, “Yurt obodligi, avvalo, mahalladan boshlanadi!” shiori ostida o‘tkazilayotgan umumxalq xayriya hasharlari aholi o‘rtasida birdamlik va hamkorlikni mustahkamlashda muhim rol o‘ynamoqda.

Ta'lim muassasalari, jumladan Andijon davlat pedagogika institutida ham mazkur tashabbus keng qo'llab-quvvatlanib, talaba-yoshlar faol ishtirok etmoqda. Hashar tadbirlarining o'tkazilishi nafaqat hududlarni obodonlashtirishga, balki yoshlar ongida mehnatsevarlik, mas'uliyat va ijtimoiy faollik kabi fazilatlarni shakllantirishga xizmat qiladi.

Mazkur maqolaning maqsadi Andijon davlat pedagogika institutida tashkil etilgan umumxalq xayriya hashari jarayonini o'rganish hamda uning ijtimoiy va tarbiyaviy ahamiyatini tahlil qilishdan iborat.

METODOLOGIYA

Tadqiqot jarayonida kuzatuv, tahlil va umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Andijon davlat pedagogika institutida tashkil etilgan hashar jarayonlari o'rganilib, unda ishtirok etgan talabalar va professor-o'qituvchilarning faoliyati tahlil qilindi.



Shuningdek, obodonlashtirish ishlari davomida amalga oshirilgan faoliyat turlari, jumladan hududlarni tozalash, ko'kalamzorlashtirish, daraxt ekish va infratuzilmani tartibga keltirish ishlari kuzatildi. Olingan ma'lumotlar ilmiy tahlil qilinib, umumiy xulosalar chiqarildi.

Natijalar Tadqiqot natijalariga ko'ra, Andijon davlat pedagogika institutida tashkil etilgan umumxalq xayriya hashari jarayonida talabalar, professor-o'qituvchilar hamda xodimlar faol ishtirok etganligi kuzatildi. Hashar davomida institut hududi va unga tutash joylarda keng ko'lamlı obodonlashtirish ishlari amalga oshirildi.

Jumladan, hududlarni tozalash, gulzorlar barpo etish, daraxt va manzarali o'simliklar ekish, piyodalar yo'laklarini tartibga keltirish kabi ishlar bajarildi. Bu jarayon nafaqat hududning tashqi ko'rinishini yaxshilashga, balki talabalarda ekologik madaniyat va ijtimoiy mas'uliyat hissini shakllantirishga ham ijobiy ta'sir ko'rsatdi.



Shuningdek, hashar jarayonida yoshlar o‘rtasida hamjihatlik, jamoaviy mehnat va o‘zaro yordam kabi qadriyatlar mustahkamlandi.

MUHOKAMA

O‘zbekiston jamiyatida hashar an‘analari qadimdan mavjud bo‘lib, u ijtimoiy hamkorlik va jamoaviy mehnatning muhim shakllaridan biri hisoblanadi. Hashar orqali aholi birgalikda muayyan hududni obodonlashtirish, tozalash hamda ekologik muhitni yaxshilashga hissa qo‘shadi. Shu jihatdan qaraganda, ta‘lim muassasalarida tashkil etilayotgan umumxalq xayriya hasharlari nafaqat amaliy ahamiyatga ega, balki yoshlar tarbiyasida ham muhim pedagogik vosita sifatida namoyon bo‘ladi.

Andijon davlat pedagogika institutida “Yurt obodligi, avvalo, mahalladan boshlanadi!” shiori ostida o‘tkazilgan hashar tadbirlari talaba-yoshlar orasida ijtimoiy faollikni oshirishda samarali omil bo‘lib xizmat qilmoqda. Tadbir davomida talabalar professor-o‘qituvchilar bilan birgalikda hududlarni tozalash, ko‘kalamzorlashtirish va obodonlashtirish ishlarini amalga oshirdilar. Bu jarayon yoshlarning jamoaviy mehnatga bo‘lgan munosabatini mustahkamlash bilan birga, ularda mas‘uliyat, tashabbuskorlik va ijtimoiy faollik kabi sifatlarning shakllanishiga ham ijobiy ta‘sir ko‘rsatdi.



Bundan tashqari, hashar tadbirlari yoshlarning ekologik madaniyatini oshirishga xizmat qiladi. Ekologik muammolar tobora dolzarb bo‘lib borayotgan hozirgi davrda atrof-muhitni asrash, yashil hududlarni kengaytirish hamda tabiiy resurslardan oqilona foydalanish masalalari muhim ahamiyat kasb etmoqda. Hashar jarayonida daraxt ekish, gulzorlar barpo etish va hududlarni tozalash kabi ishlarda talabalar faol qatnashishi ularning ekologik mas’uliyatini oshiradi.

Shuningdek, bunday tadbirlar mahalla va ta’lim muassasalari o‘rtasidagi hamkorlikni mustahkamlashda ham muhim rol o‘ynaydi. Talabalar mahalla aholisi bilan birgalikda ishlash jarayonida jamiyatdagi hamjihatlik va birdamlik muhitini yanada chuqurroq his etadilar. Natijada yosh avlodda fuqarolik pozitsiyasi, jamiyat rivojiga daxldorlik hissi va vatanparvarlik tuyg‘ulari shakllanadi.

Umuman olganda, hashar tadbirlari ta’lim jarayonining muhim ijtimoiy-tarbiyaviy komponenti sifatida qaralishi mumkin. Chunki u nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan uyg‘unlashtiradi hamda talabalarda mehnatsevarlik, mas’uliyat va ijtimoiy hamkorlik ko‘nikmalarini rivojlantiradi.



XULOSA

Tadqiqot natijalariga asoslanib shuni ta'kidlash mumkinki, Andijon davlat pedagogika institutida tashkil etilgan umumxalq xayriya hashari nafaqat hududlarni obodonlashtirish, balki yoshlarning ma'naviy va ijtimoiy tarbiyasini kuchaytirishda muhim ahamiyatga ega. Hashar tadbirlari talabalar, professor-o'qituvchilar va mahalla aholisi o'rtasida samarali hamkorlikni ta'minlab, jamoaviy mehnat madaniyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Mazkur tadbirlar jarayonida talabalar amaliy faoliyat orqali mehnatsevarlik, mas'uliyat va tashabbuskorlik kabi muhim ijtimoiy fazilatlarini egallaydilar. Bu esa ularning kelajakdagi kasbiy faoliyatida ham muhim rol o'ynaydi. Ayniqsa, jismoniy madaniyat ta'lim yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar uchun bunday tajriba jamiyat bilan ishlash, ijtimoiy tashabbuslarni qo'llab-quvvatlash hamda yosh avlodni tarbiyalash jarayonida katta ahamiyat kasb etadi. Kelgusida bunday umumxalq xayriya tadbirlarini yanada tizimli va keng qamrovli tarzda tashkil etish maqsadga muvofiqdir.

Xususan, talaba-yoshlarni obodonlashtirish, ekologiya va ijtimoiy loyihalarga kengroq jalb qilish orqali ularning jamiyat hayotidagi faolligini yanada oshirish mumkin. Natijada yoshlar orasida fuqarolik mas'uliyati, vatanparvarlik va jamoaviy hamkorlik kabi qadriyatlar yanada mustahkamlanadi.



Umuman olganda, “Yurt obodligi, avvalo, mahalladan boshlanadi!” shiori ostida o‘tkazilayotgan umumxalq xayriya hasharlari jamiyatda hamjihatlik muhitini mustahkamlash, yoshlarni ma’naviy barkamol etib tarbiyalash hamda hududlarni obodonlashtirishda muhim ijtimoiy tashabbus sifatida o‘z ahamiyatini namoyon etmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Shavkat Mirziyoyev. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. — Toshkent: O‘zbekiston nashriyoti, 2021.
2. Shavkat Mirziyoyev. Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. — Toshkent: O‘zbekiston, 2017.
3. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi. “Mahalla to‘g‘risida”gi Qonun. — Toshkent, 2013.
4. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. Hududlarni obodonlashtirish va ko‘kalamzorlashtirish bo‘yicha qarorlar to‘plami. — Toshkent, 2020.
5. Abdulla Avloniy. Turkiy guliston yoxud axloq. — Toshkent: O‘qituvchi, 2008.
6. O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta’lim vazirligi. Oliy ta’lim muassasalarida tarbiyaviy ishlarni tashkil etish metodikasi. — Toshkent, 2019.
7. O‘zbekiston Yoshlar ishlari agentligi. Yoshlar siyosati va ijtimoiy faollikni rivojlantirish bo‘yicha metodik qo‘llanma. — Toshkent, 2021.
8. O‘zbekiston Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish davlat qo‘mitasi. Ekologik madaniyatni rivojlantirish konsepsiyasi. — Toshkent, 2019.
9. Andijon davlat pedagogika instituti. Tarbiyaviy ishlar va talabalar ijtimoiy faolligi bo‘yicha ichki metodik materiallar. — Andijon, 2023.